

BE-A0510_006386_006274_DUT

Inventaris van het archief van het Ministerie
van Financiën. Administratie der Domeinen.
Verpachting van veerponten en
overzetsdiensten (1830-1976)

Het Rijksarchief in België
Archives de l'État en Belgique
Das Staatsarchiv in Belgien
State Archives in Belgium

This finding aid is written in Dutch.

BESCHRIJVING VAN HET ARCHIEF:	3
Raadpleging en gebruik.....	4
Voorwaarden voor de raadpleging.....	4
Voorwaarden voor de reproductie.....	4
Fysieke kenmerken en technische vereisten.....	4
Toegangen.....	4
Aanwijzingen voor het gebruik.....	4
Geschiedenis van archiefvormer en archief.....	5
Archiefvormer.....	5
Naam.....	5
Geschiedenis.....	5
Bevoegdheden en activiteiten.....	9
Organisatie.....	9
Archief.....	9
Geschiedenis.....	9
Verwerving.....	11
Inhoud en structuur.....	12
Inhoud.....	12
Selecties en vernietigingen.....	12
Toekomstige aangroei/aanvullingen.....	12
Ordering.....	12
 BESCHRIJVING VAN DE SERIES EN ARCHIEFBESTANDDELEN.....	 13
I. Algemene dossiers.....	13
17 - 23 Dossiers betreffende de bepaling van de tarieven. 1865-1946.....	14
II. Reeksen per Provincie.....	16
A. Antwerpen.....	16
C. West-Vlaanderen.....	17
D. Oost-Vlaanderen.....	18
E. Henegouwen.....	20
F. Luik.....	20
G. Limburg.....	22
H. Luxemburg.....	22
I. Namen.....	23

Beschrijving van het archief:

Naam archiefblok:

Ministerie van Financiën. Administratie der Domeinen. Reeks Verpachting van veerponten en overzetdiensten.

Periode:

1830-1976

Archiefbloknummer:

BE-A0510.2340

Omvang:

- Omvang geïndividueel: 1.60 m
- Laatste bestanddeelnummer: 133.00

Archiefbewaarplaats:

Algemeen Rijksarchief / Archives générales du Royaume

Raadpleging en gebruik

VOORWAARDEN VOOR DE RAADPLEGING

De raadpleging van dit archief is onderworpen aan de bepalingen van de Archiefwet van 24 juni 1955, herzien door de wet van 6 mei 2009, die stelt dat inzage wordt verleend na dertig jaar. Dit archief is dus openbaar zonder enige wettelijke beperking.

VOORWAARDEN VOOR DE REPRODUCTIE

Voor de reproductie van archiefstukken gelden de voorwaarden en tarieven van toepassing in het Rijksarchief.

FYSIEKE KENMERKEN EN TECHNISCHE VEREISTEN

De archiefstukken zijn leesbaar zonder gebruik te moeten maken van technische hulpmiddelen. De documenten zijn over het algemeen in goede materiële staat.

TOEGANGEN

Er werd in de administratie geen toegang teruggevonden. Gelet op de beperkte omvang van het archiefbestand na de vernietigingsronde in het verleden en de logische ordening per provincie sinds de invoering van de P-ordening, is het mogelijk dat er bij die gelegenheid geen gedetailleerde toegang werd opgesteld. Het bestand was immers voldoende overzichtelijk.

AANWIJZINGEN VOOR HET GEBRUIK

Wegens de duidelijke afbakening en het herstel van de oorspronkelijke ordening, dienen er geen bijzondere aanwijzingen voor het gebruik verstrekt te worden.

Geschiedenis van archiefvormer en archief

ARCHIEFVORMER

NAAM

Ministerie van Financiën. Administratie der Domeinen. Verpachting van veerponten en overzetdiensten.
Ministère des Finances. Administration des Domaines. Concessions des passages d'eau.

GESCHIEDENIS

Het betalen van een vergoeding voor het gebruik van communicatiemiddelen zoals verkeerswegen, een brug of tunnel, is van oudsher een manier om de kas van de eigenaar of de bouwer te spijzen. Tijdens het Ancien Régime met zijn geografische versnippering zorgde dit voor een verlammende wirwar aan tolbarrières. Ook de overzetdiensten bij rivieren behoorden daartoe. De Franse revolutie ruimde die oude rechten en voorrechten op. De waterwegen werden staats eigendom en dus kwam de beslissingmacht in handen te liggen van de nationale staat.

Dat betekende dat de staat er inkomsten kon uit puren maar er ook voor verantwoordelijk werd dat communicatie en transport mogelijk werd en bleef. Vooral de wat bredere en diepere waterwegen zonder doorwaadbare plaatsen waren voor de omwonenden een obstakel. Sommige rivieren kenden enkel in de zomer, bij lage waterstand, doorwaadbare plaatsen. Daar was een veer een oplossing die enkel nodig was bij hoge waterstand. Bruggen konden een oplossing bieden maar bouw en onderhoud waren duur. Onder meer omdat ze moesten berekend zijn op hoge waterstanden en de scheepvaart niet mochten hinderen. Hun constructie was alleen te verantwoorden als er verhoudingsgewijs heel veel verkeer gebruik maakte van de brug.

Een overzetdienst kon een goedkopere oplossing bieden omdat de investering veel geringer was dan de bouw van een brug. Maar dan moest het personeel dat de overzet bediende daarmee wel een inkomen kunnen verdienen zodat de eigenlijke veerdienst zelfbedruipend werd. De kosten voor de arbeid van de veerman werden dus afgewenteld op de gebruikers. De overheid kon er bovendien aan verdienen, met het argument dat haar inspanningen voor de bouw en het onderhoud van de aanlegplaatsen aan de waterweg en van de veerboot, daarmee konden gefinancierd worden.

Om dat mogelijk te maken, voerde de Franse republiek het systeem van 'in concessie geven' in. Dat werd geregeld bij wet van 6 Frimaire, jaar VII. De voornaamste bepaling luidde dat de uitbating moest toegewezen worden na een openbare aanbesteding. De hoogste bidder mocht de veerdienst uitbaten.

Die regeling moest onderhandse afspraken en vriendjespolitiek onmogelijk maken en de overheid verzekeren van de hoogst mogelijke inkomsten. De greep van de Franse regering op de veerdiensten werd sterk vergroot via artikel 9 en 10 van de wet van 14 Floréal, jaar X. Die belastte de staat immers met het vaststellen van het aantal en van de ligging der veerdiensten, én van de veergelden. Ook artikel 1 van het besluit van 8 Floréal, jaar XII, was van belang.

De Zuidelijke Nederlanden werden door de Franse republiek geannexeerd. Deze wetgeving was dus ook van kracht op het grondgebied van het latere België. In de Nederlandse tijd, werd dit systeem in stand gehouden. Ook na de Belgische opstand was er geen fundamentele wijziging van het juridische kader. Wel zorgde het Besluit van 16 november 1830 van het Voorlopig Bewind ervoor dat het beheer, het toezicht en het onderhoud van de veerdiensten werd opgedragen aan het bestuur van Bruggen en Wegen van het onafhankelijke België.¹

Maar ook Financiën bleef een belangrijke rol spelen en dan vooral dankzij de wet van 19 juli 1832, de "loi concernant les concessions de péages", die immers een juridisch kader vastlegde voor de inkomsten die uit de veerdiensten voortvloeiden. Het van kracht zijn van deze wet werd nadien systematisch verlengd. Tot de wet van 10 mei 1862 opnieuw het kader bepaalde voor de vergunning van tolgelden. De administratie der Domeinen werd belast met de aanbesteding der veerdiensten en met de invordering van de vergoeding die door de concessionarissen moest worden betaald.

Meerbepaald de 3de Afdeling van de Administratie der Registratie en Domeinen oefende deze bevoegdheid uit. Vanaf 1831 had zij wegen en waterlopen onder haar bevoegdheden en dat werd in 1834 zelfs uitdrukkelijk aangevuld met de omschrijving "droits de bacs et bateaux". Er waren dus uitdrukkelijk "rechten" aan verbonden. Vanaf 1846 ging de bevoegdheid over naar de 2de afdeling, de nieuwe administratieve aanduiding van de administratie der Domeinen.²

Toch lijkt het er op dat in de praktijk de werkverdeling tussen de departementen Financiën en Openbare Werken pas in 1839-1840 effectief werd afgebakend. Op 31 mei 1839 stuurde de minister van Financiën L. Desmazières zijn collega van Openbare Werken Nothomb een brief. Daarin erkende hij dat "il ferait plus avantageux et plus conforme à un bon système d'administration, de diviser, comme vous le proposez, le Service des Passages d'eau en deux

1 Een overzicht van de administratie en de wettelijke beschikkingen die richtinggevend waren voor de activiteiten van dit departement is te vinden in: VELLE K., Het Ministerie van Openbare Werken (1873-1990). II. Bevoegdheden. In de reeks *Miscellanea Archivistica Studia* 33, Brussel, 1993, p. 812-814. Voor de plaats in het organigram van de bevoegdheid over de waterwegen, waaronder de veerdiensten ressorteerden, zie: VELLE K., Het Ministerie van Openbare Werken (1873-1990). I. Organisatie. In de reeks *Miscellanea Archivistica Studia* 32, Brussel, 1993.

2 DESMAELE B., Le Ministère des Finances. Etude de l'évolution structurelle de l'administration centrale et de ses organes consultatifs. Première partie: 1831-1945. In de reeks: *Miscellanea Archivistica Studia* 9, Brussel, 1990, p. 182-189.

branches bien distinctes". Dat wilde zeggen dat de materiële en praktische kant van de zaak bij Openbare Werken zou horen en enkel "la perception" - het innen van opbrengsten voor de staatskas - zou ressorteren onder het departement Financiën. Het feit dat de brief was geschreven op papier met briefhoofd van de *Enregistrement et Domaines, 3ème Division*, bevestigt dat deze dienst het antwoord van zijn voorgedijminister had voorbereid. Tot slot stelde de minister voor deze werkverdeling in te brengen in het budget van beide departementen voor het volgende dienstjaar 1840.³

Het feit dat deze afspraak over de afbakening van de werkzaamheden nodig was, doet vermoeden dat er tevoren in de praktijk maar één dienst op dit bevoegdheidsdomein actief was. Dit blijkt ook uit een brief van de secretaris-generaal aan de gouverneur van West-Vlaanderen van 7 december 1846. Daarin wordt immers vermeld dat een ministeriële *dépêche*, "sous la date du 11 octobre 1839, au sujet de la division du Service des passages d'eau en deux branches distinctes, comprenant, l'une, l'administration du matériel attribué au Département du Travaux Publics, l'autre la perception qui a continué à ressortir au Département des Finances". Feit is dat het ministerie van Financiën in datzelfde jaar 1839 een "Etat général des passages d'eau appartenant à l'Etat" aan Openbare Werken bezorgde. Daarin waren gedetailleerde inlichtingen over de overzetdiensten opgenomen. Was dit bedoeld als werkinstrument voor de dienst die zich nu binnen Openbare Werken moest ontwikkelen?⁴

Daarna volgden nog meer Koninklijke en Regentsbesluiten maar die waren van minder belang. Ze handelden over individuele veerdiensten of het al of niet verplicht met stoom- of motorvaartuigen uitrusten van de overzetdiensten. Oprichting, vaststellen van het tarief en de wijziging van de exploitatievoorwaarden der openbare veren werden eveneens bij Koninklijk Besluit geregeld en daarvan waren herzieningen bij tijd en wijle aangewezen. Het KB van 26 november 1926 dat de tarieven van de veerdiensten vastlegde, is daarvan een voorbeeld.

Tijdens en kort na de beide wereldoorlogen werden de veerdiensten weer op uitgebreidere schaal ingericht omdat een groot aantal bruggen waren opgeblazen. Veel van deze overzetdiensten waren trouwens initiatieven die op plaatselijk vlak werden genomen. Tijdens de naoorlogse heropbouw kregen de bruggen prioriteit. Vooral na de Tweede Wereldoorlog werd de bouw van bruggen op grote schaal doorgevoerd omdat het toenemende motorverkeer dit vereiste. Veerdiensten werden op de duur eerder gezien als hinderlijk omdat zij tijdverlies veroorzaakten. Ze werden - hoe langer hoe meer - door de gebruikers gezien als een noodzakelijk kwaad en enkel getolereerd waar er

3 BE ARA/AGR, Archief "Voies hydrauliques", onderdeel van het archief van het Ministerie van Openbare Werken. In het algemeen dossier nr. 490 "généralités": Régie des passages d'eau dont l'administration doit faire partie des attributions du Département des Travaux Publics. Toegankelijk via de Toegang in Beperkte Oplage T39/05.

4 BE ARA/AGR, Archief "Voies Hydrauliques", onderdeel van het archief van het Ministerie van Openbare Werken. De nummers 490-504 bestaan uit dossiers betreffende de "passages d'eau", voor het hier geciteerde document zie nr. 490: "généralités".

geen andere mogelijkheid was.

Minister van Openbare Werken Oscar Behogne liet per brief van 11 juli 1952 aan de minister van Financiën weten dat hij van plan was over te gaan tot "de geleidelijke afschaffing van openbare veren, welke volstrekt nutteloos geworden zijn." Hij was inderdaad verplicht zijn collega hiervoor aan te spreken omdat Financiën nog altijd beschikte over de wettelijke bevoegdheid. De administratie der Domeinen wees zijn voorgedijminister op 15 september 1952 erop dat tot dusver dergelijke besluiten telkens door de twee ministers samen werden getekend. De administratie legde er de nadruk op dat het ging om "de afschaffing van nutteloos geworden veren, die in veel gevallen, in feite, sedert geruime tijd niet meer uitgebraat worden." ⁵

Enkel veren op marginale plaatsen bleven over. Of op plaatsen waar ze eerder beantwoordden aan een toeristische behoefte, zoals ten gerieve van wandelaars in de badplaatsen aan de kust. Hun aantal zakte dus drastisch. Dat betekende dat dergelijke concessies niet langer een inkomstenbron van betekenis konden vormen. De decennia nadien werd deze bevoegdheid inderdaad meer en meer inhoudsloos. Er gingen stemmen op om de praktijk van het betalen van veergeld door de gebruikers af te schaffen. Jos De Saeger, minister van Openbare Werken, stuurde op 29 maart 1972 een brief naar Financiën om het akkoord te vragen betreffende de afschaffing. Openbare Werken had ondertussen zelf een aantal veermannen in loondienst ten einde op een aantal plaatsen een regelmatige overzetsdienst in stand te kunnen houden. Na een intern onderzoek binnen Financiën bleek dat Domeinen in ieder geval zelf geen openbare veren meer beheerde, zo kreeg de minister te horen. Minister van Financiën André Vlerick verklaarde zich op 7 juni 1972 akkoord met de afschaffing. ⁶

Toch duurde het nog een hele tijd eer dit proces werd afgerond. De staatssecretaris voor Begroting gaf pas op 5 februari 1975 zijn akkoord betreffende de afschaffing. Het besluit zelf werd getekend door de ministers van Financiën Willy de Clercq, van Verkeerswezen Jos Chabert en van Openbare Werken Jean Defraigne. Voor de ambtenaren van Financiën betekende dit dat de instructies, bekend als paragrafen 1856 tot en met 1863 van de "Instructie D" werden afgeschaft. Ook de artikelen in "legger 32 A" mochten worden doorgestreept. Het lastenkohier voor de aanbesteding bij opbod van de vergunning van veerdiensten, bekend als "drukwerk nr. 380", mocht naar de papierversnipperaar.

In het *Belgisch Staatsblad* van 23 december 1975 verscheen het Koninklijk Besluit van 21 november 1975 dat de betaling van de openbare

5 De financiële opbrengsten van de in concessie gegeven veerdiensten waren zodanig gering geworden dat de bevoegdheid en de daaruit voortvloeiende archieven niet eens vermeld werden in het nochtans erg gedetailleerde overzicht in: BONQUET W., De administratie der Registratie en Domeinen en haar archief, Handzame, 1971.

6 Deze briefwisseling is te vinden in het eerste "dossier générale", nr. 1. van onderhavig archiefbestand. Ook voor volgende alinea's.

overzetdiensten, onder controle staand van de staat, afschafte. Dat besluit trad in werking op 1 januari 1976. Vanaf dan zouden de bedienaars dus betaald worden door de overheid. De Minister van Openbare Werken kreeg de contracten van de veermannen onder zijn bevoegdheid; meerbepaald het Bestuur der Waterwegen. In de aanhef van het besluit stond onder meer te lezen: "Overwegende dat het een anachronisme is, in deze tijd veergelden te eisen voor het gebruik van een openbaar veer waar normaal zou moeten kunnen beschikt worden over een vaste en kosteloze oeververbinding."

Het Bestuur der Waterwegen, in naam van de minister van Openbare Werken, liet de minister van Financiën op 24 juni 1976 weten dat er maatregelen waren genomen ter schadeloosstelling van de veerlieden. Bovendien - zo werd verzekerd - zal het bestuur der Waterwegen er voor instaan "om in de toekomst hetzij bestaande contracten te verlengen, hetzij nieuwe voorwaarden te bedingen met de veerexploitanten." De daaropvolgende slotzin is nog belangrijker: "Derhalve zullen de diensten der Domeinen niet meer betrokken worden in de kwestie van de exploitatie der openbare veren die alle, zonder enig onderscheid, bezwarend zijn voor de schatkist en geen inkomsten meer opbrengen voor de Staat".

BEVOEGDHEDEN EN ACTIVITEITEN

De administratie der Domeinen was belast met de aanbesteding van de vergunningen der veren en met de invordering van de vergoeding die door de concessionarissen moest worden betaald.

ORGANISATIE

De archiefvormer van dit bestand is de administratie der Domeinen. Gelet op de beperkte werklast die de administratieve opvolging van deze bevoegdheid met zich meebracht, werden er daarbinnen vermoedelijk geen specifieke diensten georganiseerd.

ARCHIEF

GESCHIEDENIS

Vermoedelijk werd deze reeks gedurende vele tientallen jaren bewaard in een centrale archiefbewaarplaats van de administratie der Registratie en Domeinen. De bevoegdheid leidde immers bij tijd en wijle tot toevoeging van documenten aan de dossiers. Na de Tweede Wereldoorlog verminderde de creatie van nieuwe archiefstukken in dit bevoegdheidsdomein. Het bestand werd daarna overgebracht naar een externe archiefbewaarplaats. In laatste instantie was dit het gebouw aan de Willebroekkaai/Akenkaai.

Het bestand werd daar bewaard in een archiefopslagplaats tussen de 2de en de 3de verdieping in een afgesloten enclave. De omslagen waren erg stoffig en vertoonden slijtagesporen door tientallen jaren gebruik. De vervuilde toestand van de omslagen wijst er op dat vele dossiers lange tijd onbeschermd werden opgeslagen voor ze in de metalen archiefdozen terecht kwamen waarin ze in 2006 werden aangetroffen. De documenten zelf waren in behoorlijke staat.

Het bestand werd aangetroffen met de kenmerkende letter "P" van "Passages d'eau". De verdere onderverdeling verliep volgens "Dg" van "Dossiers généraux" en een indeling per provincie. Aan de letter P werd een cijfer toegevoegd dat specifiek was voor één provincie. Het reeksnummer P-2 werd echter niet teruggevonden. Vermoedelijk omdat er in de tijd dat deze reeks werd georganiseerd, in Brabant geen openbare overzetsdiensten meer waren. De rivieren in deze provincie waren immers tamelijk smal en de veerdiensten op de wat bredere Dender werden tot Oost-Vlaanderen gerekend. In het bestand van Openbare Werken bevinden zich wel documenten betreffende overzetsdiensten op Demer en Dijle. Maar dan wel voor de periode 1849-1860. Er mag vermoed worden dat de 'Brabantse' dossiers op een bepaald ogenblik door Domeinen werden vernietigd omdat de veren in deze provincie in een vroeg stadium reeds werden afgeschaft en vervangen door bruggen.⁷

Dit classificatiesysteem op basis van kenletter "P" is pas in een latere fase ingevoerd. Nader onderzoek van hergebruikte omslagen maken duidelijk dat voorheen andere nummeringen gangbaar waren. De algemene dossiers kenden oorspronkelijk het cijfer 5434 als reeksaanduiding. Elke provinciegebonden reeks had een ander reeksnummer. Dat van de provincie Antwerpen bijvoorbeeld was 916. Op basis van aanduidingen in het briefhoofd van bepaalde documenten blijkt dat de classificatie op basis van "P" al minstens in 1947 werd gebruikt.

Op vele oude omslagen staat "à conserver" te lezen. Dat doet vrezen dat er ook dossiers "à pilonner" waren en dat die op een bepaald moment effectief werden vernietigd. Het valt immers op dat de geschrapte oude nummers vaak van een grotere orde waren dan de nieuwe P-nummers. Bijvoorbeeld dossier 955/24 van de provincie Namen werd in de nieuwe ordening dossier P-9/12. Het cijfer 12 is uiteraard een stuk kleiner dan 24 en ook dat doet vermoeden dat men op een bepaald ogenblik besloot om dossiers te vernietigen. Vermoedelijk gebeurde dit ter gelegenheid van de invoering van de nieuwe P-classificatie vermits daarin geen hiaten te vinden zijn. Die vernietigingsronde zal het gevolg geweest zijn van het feit dat een aantal overzetsdiensten ondertussen door een brug overbodig waren geworden en opgeheven. De vernietiging kan ook slaan op de oudste documenten in een dossier betreffende een op dat ogenblik nog wel functionerende veerdienst. Bijvoorbeeld het huidige nummer P-3/4 draagt de notitie op de kaft dat de stukken van voor 1930 werden vernietigd. Het valt te vrezen dat ook andere dossiers op een niet nader te bepalen datum werden verminkt.

⁷ BE ARA/AGR, Archief "Voies hydrauliques", onderdeel van het archief van het Ministerie van Openbare Werken, het dossier nr. 491 "Dyle et Demer".

VERWERVING

Er werd in 2006 in het archiefmagazijn aan de Willebroekkaai/Akenkaai door de auteur een plaatsingslijst opgesteld. Het bestand werd nadien herverpakt in zuurvrije kartonnen archiefdozen en daarna overgebracht naar de archiefopslagruimte in de kelders van het gebouw "North Galaxy" van de FOD Financiën. Het argument was dat de eerste twee Dg-dossiers nog in het 'levende' archief waren opgeslagen omdat ze eventueel nog bruikbare informatie bevatten. Het was aannemelijk dat deze dossiers de vigerende wetgeving en/of een toegang tot het bestand moesten bevatten. Een zoektocht in het 'levende' archief van Domeinen in de North Galaxy leverde alvast het dossier Dg-1 op. Daarin bevond zich de belangwekkende briefwisseling betreffende het opheffen van deze bevoegdheid. Het jongste stuk dateerde van 1976. Mede gelet op de toen vigerende wettelijke overbrengingstermijn van honderd jaar besloot de administratie der Domeinen dit archiefbestand zelf te bewaren.

Op 17 februari 2011, onder impuls van de herziening van de archiefwetgeving die de overbrengingstermijn van honderd naar dertig jaar bracht, werd het bestand overgebracht naar het Algemeen Rijksarchief. Dossier Dg-2 werd echter vooralsnog niet teruggevonden.

Inhoud en structuur

INHOUD

Voor de "dossiers généraux" gaat het om dossiers per probleemsituatie voor zover die vraagstukken een 'nationale ' draagwijdte hadden of konden hebben, bijvoorbeeld betreffende interpretatie van de wet- en regelgeving. De dossiers betreffende de individuele veerdiensten, werden gegroepeerd per provincie. In deze dossiers bevinden zich voornamelijk documenten die voortvloeiden uit de fiscale verantwoordelijkheid van de administratie der Domeinen. Maar ook klachten over de veerlieden of over de materiële omstandigheden van de veerdienst werden opgenomen in de dossiers.

Taal en schrift van de documenten

De documenten zijn opgesteld in het Frans en het Nederlands.

SELECTIES EN VERNIETIGINGEN

Er werd door het Rijksarchief geen enkele vorm van selectie uitgevoerd.

TOEKOMSTIGE AANGROEI/AANVULLINGEN

Er is nog één dossier uit de Dg-reeks, meerbepaald Dg-2, dat vooralsnog niet werd teruggevonden. Vermoedelijk werd het bewaard binnen de administratie, samen met Dg-1, terwijl de rest van het archiefbestand in een externe opslagplaats werd opgeslagen. Dg-1 werd echter wel teruggevonden in de archiefruimte van North Galaxy, 9de verdieping blok B. Dossier Dg-2 bleef vooralsnog onvindbaar. Er werd echter tijdens de inventarisatie een nummer toegekend zodat dit dossier later desgevallend in het bestand kan geïntegreerd worden. Verdere aangroei is niet te verwachten omdat deze bevoegdheid volledig werd opgeheven en de reeks "P" sinds lange tijd een puur historisch karakter droeg.

ORDENING

De door de administratie aangebrachte indeling volgens het principe "algemene dossiers" en dossiers van veerdiensten per provincie, bleef behouden en de oude nummering was richtinggevend voor de ordening van het bestand in onderhavige inventaris.

Beschrijving van de series en archiefbestanddelen

- I. ALGEMENE DOSSIERS
- 1 Dossier."Openbare veren, Wetgeving - Passages d'eau publics, Législation", met in het bijzonder documenten betreffende de besluitvorming die tot de afschaffing van de concessieverlening hebben geleid en het opheffen van de bevoegdheid van het Ministerie van Financiën.
1 omslag
 - 2 Oud nummer Dg-2 werd niet teruggevonden.
 - 3 Dossier "Cahier des charges, remaniement (1854)", betreffende de herziening van de lastenkohieren. Bevat lijsten van overzetsdiensten over het hele land.
1854
1 omslag
 - 4 Dossier "Passages d'eau, Affaires générales, Tableaux", met overzichten per provincie, lastenkohieren, briefwisseling.
1 omslag
 - 5 Dossier "Exemption de la taxe", betreffende de ontheffing van tolbetaling voor postbedienden en personeel van de administratie van het kadaster tijdens de uitoefening van hun dienst.
1 omslag
 - 6 Dossier "Lois adressées aux fermiers, recommandation d'office", betreffende problemen met de bijzondere regeling te Hamme.
1 omslag
 - 7 Dossier "Passage d'eau de Bossuyt. Utilisation par un tiers d'embarcations privées pour la traversée du fleuve. Réclamation du concessionnaire", betreffende het inzetten door derden van private boten om de Schelde bij Bossuit over te steken; klacht van de concessiehouder.
1 omslag
 - 8 Dossier "Taxe pour le passage des vélocycles", betreffende de invoering van een bijzondere tol voor het overzetten van fietsen.
1 omslag
 - 9 Dossier "Usage abusifs des abonnements. Réclamations du passeur", betreffende het misbruik van abonnementen op het veer over de Maas te Hermalle bij Hoei.

1 omslag

- 10 Dossier "Interprétation de certaines dispositions du tarif et du cahier des charges", betreffende de problemen bij de interpretatie van bepaalde schikkingen betreffende tarieven en lastenkohieren.
1 omslag
- 11 Dossier "Passage d'eau de Jaspe. Exemption de péages. Requête d'un porteur de contraintes", betreffende het veer "Prinsenbak" te Jaspe, vrijstellingen van betaling van tolgelden.
1 omslag
- 12 Dossier "Passage des agents des Télégraphes et des Téléphones en service. Exemption de la taxe", betreffende de vraag tot opheffing van de tolbetaling voor PTT-ambtenaren in dienst.
1 omslag
- 13 Dossier "Taxe exemption. Commis agréé de l'enregistrement, non accordée", betreffende de vraag tot opheffing van de tolbetaling voor ambtenaren van de Registratie in dienst (in het bijzonder te Heer-sur-Meuse).
1 omslag
- 14 Dossier "abonnements hebdomadaires, mesures de contrôle", betreffende de controle van weekabbonementen.
1 pak
- 15 Dossier "Fonctionnaires et agents des Chemins de fer de l'Etat, exemption des péages", betreffende het opheffen van tolbetaling door spoorwegpersoneel.
1 omslag
- 16 Dossier "Cahier des charges pour la concession des passages d'eau", met voorbeelden van lastenkohieren.
1 omslag
- 17 - 23 DOSSIERS BETREFFENDE DE BEPALING VAN DE TARIEVEN.
1865-1946.*
- 17 Dossier "Flandre occidentale, révision des tarifs de péages", betreffende de tariefherzieningen voor de veerdiensten in West-Vlaanderen.
1865-1946
1 omslag
- 18 Dossier "Bas Escaut, la Durme, le Rupel, la Dyle, la Senne et l'Escaut maritime", betreffende tariefherzieningen voor de veren op de Beneden-Schelde, Rupel, Dijle, Zenne, Durme, Zeeschelde.
1865-1946
1 pak

- 19 Dossier "Redemption des tarifs en faveur des ouvriers", betreffende
tariefverminderingen voor arbeiders.
1865-1946 1 omslag
- 20 Dossier "Meuse, Passage d'eau dit 'Bac du Prince', tarif,
interprétation", betreffende tarieven op de Maas, veer
"Prinsenbak".
1865-1946 1 omslag
- 21 Dossier "Révision des tarifs de péage", betreffende de herziening
van de tolgelden op de Maas, de Semois, de Ourthe.
1865-1946 1 omslag
- 22 Dossier "Tarifs Révision 955 DG/7", betreffende kortingen,
uitzonderingen, ontheffingen, enz. wat de tarieven betreft.
1865-1946 1 pak-
- 23 Dossier "Tarifs - tarieven", betreffende tariefverhogingen na de
Eerste Wereldoorlog in de jaren twintig.
1865-1946 1 pak
- 24 Dossier "Vergoeding van de uitbaters van veren op de
waterwegen", in het bijzonder te Niel-Wintham.
1 omslag
- 25 Dossier "Arrêté global de tous les passages d'eau publics établis
provisoirement le long des voies navigables après le 10 mai 1940",
betreffende het Besluit betreffende de publieke veren op
bevaarbare waterwegen, ingericht na 10 mei 1940 ter vervanging
van vernielde bruggen.
1940 1 omslag
- 26 Dossier "Veren, toepassing der taalwetten", in concreto op de
overzetdiensten op de Leie te Ploegsteert-Waasten.
1 omslag

II. REEKSEN PER PROVINCIE

A. ANTWERPEN

- 27 Dossier betreffende de overzet op de Kleine Nete te Nijlen en op de Grote Nete te Herenthout en te Bevel. 1 omslag
- 28 Dossier betreffende de overzet op de Dijle te Mechelen. 1 omslag
- 29 Dossier betreffende de overzet op de Schelde te Sint-Amandsberg. 1 pak
- 30 Dossier betreffende de overzet op de Schelde te Lillo-Doel en Lillo-Liefkenshoek. 1 pak
- 31 Dossier betreffende de overzet over de Schelde te Hemiksem-Bazel. 1 pak
- 32 Dossier betreffende de overzet op de Rupel tussen Rumpst en Heindonk, Niel en Ruisbroek, Niel en Wintham. 1 omslag
- 33 Dossier betreffende de overzet op de Rupel te Niel-Ruisbroek. 1 omslag
- 34 Dossier betreffende de overzet op de Rupel te Niel-Wintham. 1 omslag
- 35 Dossier betreffende de overzet op de Zenne bij Mechelen (Schonenburg) en bij het Zennegat. 1 omslag
- 36 Dossier betreffende de overzet op de Schelde te Antwerpen, van het Noordkasteel naar het Sint-Annastrand. 1 omslag
- 37 Dossier betreffende de overzet op de Schelde van Temse naar Bornem. 1 omslag
- 38 Dossier betreffende de overzet op de Rupel van Boom naar Willebroek. 1 omslag

C. WEST-VLAANDEREN

- 39 Dossier betreffende de veerdienst op het Kanaal van Lo te Steenkerke en te Oeren.
- 40 Dossier betreffende de veerdienst op het IJzerkanaal tussen Nieuwpoort-Bad en Lombardsijde. 1 omslag
- 41 Dossier betreffende de veerdienst in de havengeul te Oostende. 1 omslag
- 42 Dossier betreffende de veerdienst op de bovenschelde te Bossuit
- 43 Dossier betreffende de veerdienst "Perenboom" te Reninge. 1 omslag
- 44 Dossier betreffende de veerdienst in de havengeul te Blankenberge. 1 omslag
- 45 Dossier betreffende de veerdienst op het kanaal Oostende-Brugge tussen Ettelgem en Oudenburg, genoemd "Pompemolen". 1 omslag
- 46 Dossier betreffende de veerdienst op het kanaal Oostende-Brugge, genoemd "Paddegat". 1 omslag
- 47 Dossier betreffende de veerdienst op de IJzer te Nieuwkapelle en te Sint-Jacobskapelle. 1 omslag
- 48 Dossier betreffende de veerdienst op de IJzer bij de Fintele tussen Pollinkhove en Oostvleteren. 1 omslag
- 49 Dossier betreffende de veerdienst op de IJzer te Beerst, te Kaaskerke, te Woumen. 1 omslag
- 50 Dossier betreffende de veerdienst "In 't Midden der Wereld" op de IJzer tussen Sint-Jacobskapelle en Esen. 1 omslag
- 51 Dossier betreffende de voorlopige veerdiensten op de Leie te

-
- Ploegsteert en te Waasten. 1 omslag
- 52 Dossier betreffende de veerdienst op het kanaal Gent-Brugge te Beernem, genoemd "Gevaerts". 1 omslag
- 53 Dossier betreffende de veerdienst op het kanaal Brugge-Oostende te Jabbeke. 1 omslag
- D. OOST-VLAANDEREN*
- 54 Dossier betreffende de veerdienst op de Schelde te Appels-Berlare. 1 omslag
- 55 Dossier betreffende de veerdienst op de Schelde te Baasrode, "Ouden Briel". 1 omslag
- 56 Dossier betreffende de veerdienst op de Schelde te Mariekerke-Moerzeke. 1 omslag
- 57 Dossiers betreffende veerdiensten te Hamme. 1 omslag
- 58 Dossier betreffende veerdiensten op de Schelde te Ruien-Waarmaarde (bij Avelgem). 1 omslag
- 59 Dossier betreffende de veerdienst op de Leie te Kuurne-Zingem. 1 omslag
- 60 Dossier betreffende de veerdienst op de Leie te Zingem-Zwijnaarde. 1 omslag
- 61 Dossier betreffende de veerdienst op de Leie te Sint-Martens-Latem. 1 omslag
- 62 Dossier betreffende de veerdienst op het Kanaal Gent-Terneuzen bij het gehucht Rieme te Ertvelde. 1 pak
- 63 Dossier betreffende de veerdienst op het kanaal Gent-Brugge te Bellem.

		1 omslag
64	Dossier betreffende de veerdienst op de Dender te Denderbelle en Schellebelle.	1 pak
65	Dossier betreffende de veerdienst op de Dender te Herdersem, Aalst en Hofstade.	1 omslag
66	Dossier betreffende de veerdienst op de Dender te Denderleeuw en Pollare.	1 omslag
67	Dossier betreffende de veerdienst op de Durme te Lokeren.	1 omslag
68	Dossier betreffende de veerdienst op de Durme tussen Zele en Waasmunster.	1 omslag
69	Dossier betreffende de veerdienst op de Moervaart: Meindonkveer, Spanjaardsveer, Pieter Heijdenveer.	1 omslag
70	Dossier betreffende de veerdienst op de Schelde tussen Hingene en Rupelmonde en tussen Hingene en Steendorp.	1 omslag
71	Dossier betreffende de veerdienst op het kanaal Gent-Terneuzen te Evergem, het "Patijntje" op de Leie tussen Gent en Drongen, op de Leie te Afsnee, op de Leie te Akkergem.	1 omslag
72	Dossier betreffende de veerdienst op de Schelde te Zevegem.	1 omslag
73	Dossier betreffende de veerdienst op de Schelde in het arrondissement Oudenaarde (Melden, Petegem).	1 omslag
74	Dossier betreffende de veerdienst op de Durme tussen Hamme en Sombeke.	1 omslag
75	Dossier betreffende de veerdienst op de Schelde tussen Kruikeke en Hoboken en tussen Burcht en Antwerpen.	1 omslag

-
- 76 Dossier betreffende de veerdienst op de Durme te Waasmunster.
1 omslag
- 77 Dossier betreffende de veerdienst op het afleidingskanaal van de
Leie te Zomergem.
1 omslag
- 78 Dossier betreffende de veerdienst op de Dender tussen Okegem en
Liedekerke en tussen Okegem en Pamel.
1 omslag
- 79 Dossier betreffende de veerdienst op de Schelde te Ledeberg.
1 omslag
- 80 Dossier betreffende de veerdienst op de Durme tussen Hamme en
Tielrode.
1 omslag
- 81 Dossier betreffende de veerdienst op het afleidingskanaal van de
Leie te Landegem.
1 omslag
- E. HENEGOUWEN*
- 82 Dossier betreffende de overzet op de Schelde te Hollain.
1 omslag
- 83 Dossier betreffende de overzetsdiensten op de Schelde te Kain,
Calonne, Antoing, Vaulx, Esquelmes.
1 omslag
- 84 Dossier betreffende de overzet op de Schelde tussen Antoing en
Bruyelle.
1 omslag
- F. LUIK*
- 85 Dossier betreffende toekenningen van vergunningen.
1 omslag
- 86 Dossier betreffende de veerdienst op de Maas te Hoei.
1 omslag
- 87 Dossier betreffende de veerdienst op de Maas bij Tihange.
1 omslag
- 88 Dossier betreffende de veerdienst op de Maas bij Ougrée.

		1 omslag
89	Dossier betreffende de veerdienst op de Maas bij Ben-Ahin.	1 omslag
90	Dossier betreffende de veerdienst "Java" op de Maas bij Bas-Oha.	1 omslag
91	Dossier betreffende de veerdienst op de Maas bij Chokier.	1 pak
92	Dossier betreffende de veerdienst op de Maas bij Flémalle.	1 omslag
93	Dossier betreffende de veerdienst op de Maas bij Cheratte.	1 omslag
94	Dossier betreffende de veerdienst op de Maas bij Lixhe.	1 omslag
95	Dossier betreffende de veerdienst op de Ourthe te Embourg.	1 omslag
96	Dossier betreffende de veerdienst op de Ourthe te Lhonneux-Esneux.	1 pak
97	Dossier betreffende de veerdienst op de Maas te Wanhériffe.	1 omslag
98	Dossier betreffende de veerdienst op de Ourthe te Colonster.	1 omslag
99	Dossier betreffende de veerdienst op de Maas te Amay, Hermalles, Engis, Ivoz-Ramet, Seraing, Liège, Wandre, Visé.	1 omslag
100	Dossier betreffende de uitbating van een loopbrug op de Maas te Fragnée, eigendom van een coöperatieve vereniging.	1 omslag
101	Dossier betreffende de veerdienst op de Maas te Luik.	1 omslag
102	Dossier betreffende de veerdienst "Joba" op de Ourthe te Embourg.	1 omslag

-
- G. LIMBURG*
- 103 Dossier betreffende de overzetsdiensten op de grensmaas te Limburg, verdrag van 1843 betreffende de verdeling van de opbrengsten tussen Nederland en België.
1843 1 pak
- 104 Dossier betreffende de lastenboeken van de overzetsdiensten op de Maas. 1 omslag
- 105 Dossier betreffende de verkoop van overtollig materieel. 1 omslag
- 106 Dossier betreffende de overzetsdiensten op de Maas, dienstverlening voor en na zonsondergang. 1 omslag
- 107 Dossier betreffende de overzetsdiensten op de Maas, openbare veilingen. 1 pak
- 108 Dossier betreffende de overzetsdiensten op de Maas, toewijzing van vergunningen. 1 pak
- 109 Dossier betreffende de overzetsdiensten op de Maas, toewijzing van vergunningen. 1 omslag
- 110 Dossier betreffende de overzet op de Zuid-Willemsvaart te Maasmechelen. 1 omslag
- 111 Dossier betreffende de overzetsdiensten op de Maas, toewijzing van vergunningen. 1 omslag.
- H. LUXEMBURG*
- 112 Dossier betreffende de overzet op de Semois te Bouillon, Sensenruth, Rochehaut (Frahan), Ucimont. 1 omslag
- 113 Dossier betreffende de overzet op de Ourthe te Grandhan. 1 omslag

-
- I. NAMEN*
- 114 Dossier betreffende de overzetdiensten op de Maas in het arrondissement Dinant, 1905-1922. 1905-1922 1 pak
- 115 Dossier betreffende de overzetdiensten op de Maas in het arrondissement Namen. 1 pak
- 116 Dossier betreffende de overzet op de Maas te Wépion. 1 omslag
- 117 Dossier betreffende de overzet op de Semois te Hour-Rochehaut. 1 omslag
- 118 Dossier betreffende de overzet op de Semois te Mouzaive. 1 omslag
- 119 Dossier betreffende de overzet op de Maas te Waulsort. 1 omslag
- 120 Dossier betreffende de overzet op de Maas te Leffe bij Dinant. 1 omslag
- 121 Dossier betreffende de overzet op de Maas te Profondeville. 1 pak
- 122 Dossier betreffende de overzet op de Maas te Tailfer-Lustin. 1 omslag
- 123 Dossier betreffende de overzet op de Maas te Wépion-Dave. 1 omslag
- 124 Dossier betreffende de overzet op de Maas te La Plante tussen Namur en Jambes. 1 omslag
- 125 Dossier betreffende de overzet op de Maas te Gravières-Namur. 1 pak
- 126 Dossier betreffende de overzet op de Maas te Marche-les-Dames. 1 omslag
- 127 Dossier betreffende de overzet op de Maas tussen Beez en Lives-sur-Meuse. 1 omslag

-
- 128 Dossier betreffende de overzet op de Lesse te Chaleux
(Hulsonniaux). 1 omslag
- 129 Dossier betreffende de overzet op de Ourthe te Noiseux en te
Deulin. 1 omslag
- 130 Dossier betreffende de overzet op de Maas te Namen-Jambes.
1 omslag
- 131 Dossier betreffende de overzet op de Samber te Namen en op de
Maas te Heer, Lustin en Sclayn; op de Semois te Bouillon. 1 omslag
- 132 Dossier betreffende de overzet op de Samber te Namen.
1 omslag
- 133 Dossier betreffende de overzet op de Maas te Andenne-Seilles.
1 omslag